

ŠTRAJK V PEKINU JE "ZAMRZNIL" MESTO

Lastnik taksi družbe, ki je vozila živčev za stavkolomce v distilerijo, kjer so delavci na stavki, obstreljen.

PEKIN, Ill., 5. feb. — Unijsko delavstvo, ki je tu večer začelo z generalnim štrajkom v podporo stavkarjem v tovarni American Distilling Co., je danes imelo popolno kontrolo nad mestom ter ustavilo kolesje industrije in trgovine na celi črti. Unije so organizirale "leteče kadre", ki so zaprli vse obrate in trgovine z izjemo lekarn, mlekar in nekaterih drugih prostorov.

Do prvega izbruh nasilnosti je prišlo danes zvečer, ko je bil obstreljen in nevarno ranjen Clarence Rupp, lastnik De Luxe Cab Co., ki je dovažala živčev za stavkolomce. Nanj je ustrelil iz avtomobila neki nepoznan moški, ko je stopal v svoj dom.

V mestu so odprti edino oni trgovski lokali, ki imajo dovoljenje od unijskega odbora, ki vodi generalni štrajk.

Gospodinjje so danes z veliko naglico nakupovale potrebščine v trgovini, predno zaloge poidejo. Na ukaz unij so se ob 3. uri popoldne zaprle skoro vse trgovine v mestu.

Serif je iznova apeliral na govedemerja, da pošlje državno milico, ki je mobilizirana v sosednji Peoriji, toda za enkrat ni nobenega znamenja, da se bo to zgodilo.

Frank Mahoney, predsednik odbora skupnih unij, je danes izjavil, da se bo generalni štrajk nadaljeval celo, ako bi se poravnalo stavko v distileriji, ako župan ne odslovi policijskega načelnika Harry Donahue-a.

Unije zahtevajo odstop policijskega načelnika, ker je v ponedeljek vodil brutalen napad s plinskimi bombami na mirne pikete pred distilerijo.

Odbor soc. stranke

Okrajni centralni odbor socialistične stranke, ki zastopa vse stalostanke soc. stranke v Cuyahoga okraju, je na svoji zadnji seji izvolil za leto 1936 sledeči izvrševalni odbor: I. Axelroad, Edward Simpson, Robert Parker, Max Wohl, Rev. John Sommerlatte, Louis Zorko in James K. Leake. Izvrševalni odbor je na deleh s pripravi za narodno konvencijo soc. stranke, ki se bo vršila v Clevelandu v dneh 21. do 26. maja.

Zlomil roko

Ko je dobro poznani rojak Anton Persolja, 3118 West 112 St., v terek zjutraj šel na delo, je na ledenem tlaku tako nesrečno padel, da si ji zlomil desno roko. Nahaja se v St. John's bolnici, Detroit Ave. Prijatelji ga lahko obiščejo. Zlome mu skorajšnega okrevanja.

Vesela Jugoslav Camp

Društvo Jugoslav Camp, št. 293 WOW bo priredilo v soboto večer, 8. februarja domačo zabavo v dvorani št. 1, v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clair Ave. Igral bo Tony Ward 1. Trinko. Vabi se člane in ostalo občinstvo, da poseti zabavo.

Hob-Nob klub

Nocoj priredi Hob Nob klub veseličo pri Dominik Kraševcu, v Twi-Light Ballroomu na 6021 St. Clair Ave.

Morgan razlaga "civilizacijo" pred senatnim odsekom

Civilizacija bo propadla, če se uniči sloj, ki živi od dela drugih, pravi bankir

WASHINGTON, 5. feb. — Senatni municijski odsek je danes nadaljeval z zaslišanji, ki jih vodi glede nevtiralnostne zakonodaje in o vplivih, ki so potegnili Ameriko v zadnjo svetovno vojno.

J. P. Morgan sicer ni bil klican kot prič, toda je bil vseeno navzoč. Rekel je, da ga preiskava zelo zanima. Odgovoril je na več vprašanj, katere se je mimgrede stavilo nanj.

Mednarodni bankir, ki je v zadnji vojni financiral zavezniške države, je med drugim svaril pred obdavčenjem "razreda ljudi, ki si lahko privoščijo brezdelje", to je onih, ki žive od dela drugih. "Uničite ta razred," je rekel Morgan, "pa hoste uničili civilizacijo."

V slučaju nove velike vojne, je dejal Morgan dalje, bo Amerika morala zopet preskrbeti financno, kakor v zadnji vojni, ali pa bo morala ostati popolnoma nevtralna. Ampak zelo dvomljivo je, če bo Ameriki mogoče ostati zunaj, je dostavil Morgan.

Ko so časniki vprašali Morgana, kateri ljudje po njegovem mnenju spadajo v "razred onih, ki si lahko privoščijo brezdelje", je smeje odgovoril, da v ta razred prištevata take družine, ki zmorejo vsaj eno služkinjo. Rekel je, da je okoli 30 milijonov takih družin v Ameriki. (Morgan je zmril. V Ameriki je bilo 3 milijone družin, ki imajo služkinje.)

Senatni odsek je med drugim danes prinesel na dan, da je ameriška vlada s posojili, katera je dobila od ljudstva, financirala zavezniške vlade, ki so nato lahko plačale svoje dolge pri ameriških bankirjih, Ameriki bankirji so torej v svojem interesu morali gledati, da so se Zed. države zapletle v vojno. Ko se je Morgana vprašalo, da-li ni to resnica, je pritrdil, ampak dejal je, da je Amerika s tem tudi "rešila svojo dušo in civilizacijo."

Tehnični pouk

Ta teden se je na East Technical High šoli otvoril drugi semester večernih razredov, pri katerih se odraslim nudi pouk raznih rokodelstev. Šolnina za pol leta znaša \$5.00. Na razpolago je nad 20 tečajev. Nekateri teh so: arhitekturno risanje, aplikacija elektrika, umetno kovičarstvo, popraviljanje avtomobilov, čitanje blue printov, mizarstvo, tesarstvo, kemija, komercialna umetnost, Diesel stroji, zlatarstvo, vrtnarstvo, strojništvo, mehanično risanje, metalurgija, pattern making, tiskarstvo, radio, tovarniško računstvo in slikanje napisov. Pouk se vrši ob ponedeljkih in sredo zvečer. Od 8. februarja naprej se bo ob sobotah dopolnjeval poseben pouk glede strojništva (machine shop). Slovenski študenti naj opozorijo svoje sinove na te koristne tečaje.

V Glenville bolnici

Snoči je bila s Svetkovo ambulanco odpeljana v Glenville bolnico Elsie Mochan, 1254 East 169 St. Nahaja se v St. Clair Ave. Igral bo Tony Ward 1.

Nov naslov

Frank J. Koss, tajnik društva "Strugglers", se je preselil na 18104 Neff Rd. Člani lahko plačajo mesečni assessment na domu le med 5. in 7. uro zvečer.

"Vrzite ustavo proč!" svetuje Shaw

MIAMI, Fla., 5. feb. — Danes je dospel sem sloviti irsko - angleški pisatelj George Bernard Shaw, ki je stresel običajno število krilatih opazk in puščic. Ko so ga vprašali, kaj misli o ameriškem položaju, je bradati pisatelj odvrnil: "Zakaj me sprašujete, ko sem vam že pred tremi leti v New Yorku povedal, da bi morali vašo ustavo vreči proč. Nihče me ni poslušal, zdaj pa imate. Roosevelt ni slab predsednik, ampak ustava mu ne pusti naprej. Slaba ustava celo dobrega predsednika ubije. Vi seveda hoste še naprej krpali ustavo, dokler ne bo vsa v cunjah."

Shaw se je tudi pritožil, ker so avtomobil na obrežju tekot njegovega sprejema divje piskali. "To je lep način, da se pozdravi odličnega gosta," je rekel Shaw. "Upam, da se v bodoče odvadite take navade." Odbor mestne trgovske zbornice je nato pisatelja povabil, da naj bo posadilo posebno drevo njemu na čast. Shaw je nejevoljno zamahnil z roko. "Kaj? Drevo zraste na čast? Ko ho to drevo zraste, že sploh ne bo nihče vedel, kdo je bil George Bernard Shaw."

Ko so Shaw-a vprašali, če misli, da se bo angleški kralj Edward, sedaj ko sedi na prestolu, le oženil, je odgovoril: "Kako naj vendar jaz vem? Če je lahko vzdržal kot samec, da je dosegel srednja leta se mu menda tudi zdaj ne bo treba ženiti."

Shaw se je ustavil tu na potovanju na Havajske otoke. Z njim potuje tudi njegova žena.

Želite telovaditi?

Kdor se zanima za telovadbo lahko pristopi k Slovenskemu Sokolu. Sijajen nastop Sokola zadnjo nedeljo je pokazal, da Sokol hitro napreduje in da telovadba pri tej skupini se lahko meri z vsakim atletskim društvom v mestu. Pod spretnim vodstvom mladega Franka "Unka" Jereba mladina in odrasli izvrstno napredujejo. Za pristop se naj prijavi pri vajah. Dekleta imajo vaje vsako ponedeljek v St. Clair kopališču, fantje pa ob torkih in petkih v Sokolski dvorani Slovenskega Narodnega Doma.

Javno lastništvo

Na shodu Rooseveltove lige za socialno pravičnost, katero vodi kongresman Sweeney, bo v nedeljo ob 2:30 popoldne v Metat Trades dvorani govoril Michael F. O'Donnell, čigar predmet bo: "Poštni departament in javno lastništvo javnih utilitet." Navzoč bo tudi kongresman Sweeney.

Meso zopet dražje

Cena prašičjemu mesu, ki je zadnji čas nekoliko padla, je večeraj zopet poskočila za 3 do 4 cente pri funtu. Tudi kuretnina se je podražila. Za vzrok se navaja oster mraz, ki je otežkočil prevoz živil.

Graduant

V Collinwood High šoli je graduiral Ernest F. Kalin, sin Mr. in Mrs. Kalin, 863 E. 146 St. Ernest je tudi član slovenske godbe "Bled".

Ohio je središče republikanske borbe

Senator Borah in polk. Knox se bosta tepla za ohijisko delegacijo na republikanski konvenciji.

WASHINGTON, 5. feb. — Ohio je danes postala središče borbe republikanskih kandidatov, ki se bodo v juliju tepla za predsedniško nominacijo na narodni konvenciji stranke v Clevelandu. Senator William E. Borah je namreč sinoči uradno naznanil, da bo v predsedniških primarnih volitvah v Ohio 12. maja imel polno listo svojih kandidatov za delegate za republikansko konvencijo. Tako za tem je prišlo naznanilo, da bo tudi čikaški časnikarski magnat polkovnik Frank Knox imel v Ohio svojo listo kandidatov za delegate. Imel je tozadavno telefonski razgovor s Clarence J. Brownom, ki zastopa njegove politične interese v Ohio. Vodja gibanja za Borahovo nominacijo v Ohio pa je bivši clevelandski mestni manager Daniel E. Morgan in v odboru je tudi bivši zvezni senator McCulloch.

Republikanci v Ohio so prvotno računali, da se nobeden izmed številnih kandidatov za predsedniško nominacijo ne bo skušal boriti za delegate v državi, temveč da bo šla na konvencijo delegacija ki bo v svrhu formalnosti predložila ime katerega Ohijčana, potem pa bo bila proste roke, da glasuje za karkoli. Naznanilo senatorja Boraha pa je spreminilo položaj in zaaj izgleda, da se bodo različni kandidati vse križem tepla za ohijske delegate. Če bodo kateri drugi, kot Hoover, gov. Landon iz Kansasa, senator Dickinson iz Iowe in razni drugi republikanci vstopili v ohijske predsedniške primarne volitve za enkrat se ni jasno, vsekakor pa bo Ohio letos igrala zelo važno vlogo v politični borbi, ki bo odločila, kdo bo letos republikanski kandidat za predsednika.

Nov grob

Danes zjutraj je preminul Fr. Schmuck, star 57 let in doma iz vasi Ponikve pri Črnomlju v Beli Krajini. V Ameriko je dospel pred 32 leti. V starem kraju je razvažal pošto, tukaj pa je delal mnogo let v pivovarni. Podlegel je boleznim v grlu, vsled katere je mnogo pretrpel. Zadržal tri mesece se je nahajal v bolnišnici. Družina Schmuck živi že več let na 6509 Schaffer Ave. Soprog Mary, rojena Jakšić, je doma iz vasi Vrtača pri Semiču. Poleg soproge zapuščila tri hčere in dva sinova, Frances, poročena Kure, Albina in Caroline, ter Joseph in Edward. V Brooklynu, N. Y., zapuščila brata Charlesa, nekje v Coloradi pa sestro Tillie. Pokojni je bil član društva sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ in društva sv. Antona, Knights of Ohio. Ker je na domu družine malo prostora, bo truplo ležalo pri družini Lovrene Bandi; Mrs. Bandi je sestra Mrs. Schmuck. Pogreb, ki ga oskrbi Grdinov pogrebni zavod, se vrši v ponedeljek ob 9. uri zjutraj v cerkev sv. Vida in od tam na pokopališče. Bojnik pokojnemu ohranjen blag spomin, prizadeti družini pa naše iskreno sožalje!

Za nove davke

Clevelandska mestna zbornica je v terek s 23 glasovi proti 7 potrdila predlog župana Burtona, da se 25. februarja vršijo izredne volitve, pri katerih bo dana na glasovanje 7-mil. davčno povišanje, s katerim bi se policajem in ognjegascem vrnilo nekdanje plače. Izmed slovenskih councilmanov je glasoval proti predlogu edino John Novak, za predlog pa so glasovali Vehovec, Pucel in Travnikar, ter tudi hrvaški councilman Crown.

Mraz ne odneha

Oster mraz, ki muči Cleveland že tri tedne, kar neče ponehati, in za enkrat tudi ni izgleda za izboljšanje, pravi vremenski preok. Živo srebro se je večeraj gibalo med 1. in 17 stopinj nad ničlo, ampak še hušje je bilo v Chicagu in drugih mestih po centralnem zapadu, kjer imajo od 2 do 14 stopinj pod ničlo.

Kultura

VESELIČNI ODBOR "SLAVČKOV"

Starše "Slavčkov" vlijudno vabim na sestanek v petek, dne 7. februarja v Slovenskem Narodnem Domu, soba št. 3, staro poslopje. Vsi ki ste sprejeli kako delo pri koncertu dne 16. februarja in drugi ki niste bili na zadnji seji, pridite, da pomorete k boljšemu uspehu. Predsednik.

Poverjenci "Narodnega Adresarja" se odzivajo

"Narodni adresar", podjetje g. Ivana Mladinec iz New Yorka, poroča, da je odziv od strani poedincev, ki jim je bilo ponujeno poverjenstvo tega podjetja v raznih kolonijah, izredno ugoden. Pričakuje se, da bo vsa organizacija poverjencev v kratkem času dovršena, in tedaj se stopi na delo nabiranja podatkov, ki bodo zabeleženi v Adresarju.

Cilj "Narodnega Adresarja" je, da se v eni knjigi obelodani popis vseh naših organizacij in ustanov, kakor tudi imenik in adresar naših trgovcev, obrtnikov in profesionalcev v Severni Ameriki in v poedinih naših naselbinah.

To hvalevredno, potrebno in podpora vredno podjetje odobri le so in priporočajo vse naše glavne centralne organizacije in veliko število naših časopisov. Splošno je prepričanje, da je vendarle potrebno, da znamo, kje imamo kaj in da to zabeležimo v enem priročnem zvezku.

Priporočila se onim, ki še niso odgovorili na pisma, naj to storijo čim prej, tako da se more pristopiti k delu brez nadaljnje zamude. Na ta način bodo vse naše kolonije zastopane potom lokalnih poverjencev kot sodelovalci v tem važnem podjetju. Ker imamo veliko število naselbin, v katerih ni nikakega našega društva, se posebno naprošajo zavedni poedinci, da se obrnejo na "Narodni Adresar", 156 Fifth Avenue, New York, N. Y. Edino na ta način bo mogoče, da bodo tudi take naselbine navezene v Adresarju. Ni drugega načina, da se pride v stik s pravo osebo v takih naselbinah.

Nov grob

Danes zjutraj je preminul Fr. Schmuck, star 57 let in doma iz vasi Ponikve pri Črnomlju v Beli Krajini. V Ameriko je dospel pred 32 leti. V starem kraju je razvažal pošto, tukaj pa je delal mnogo let v pivovarni. Podlegel je boleznim v grlu, vsled katere je mnogo pretrpel. Zadržal tri mesece se je nahajal v bolnišnici. Družina Schmuck živi že več let na 6509 Schaffer Ave. Soprog Mary, rojena Jakšić, je doma iz vasi Vrtača pri Semiču. Poleg soproge zapuščila tri hčere in dva sinova, Frances, poročena Kure, Albina in Caroline, ter Joseph in Edward. V Brooklynu, N. Y., zapuščila brata Charlesa, nekje v Coloradi pa sestro Tillie. Pokojni je bil član društva sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ in društva sv. Antona, Knights of Ohio. Ker je na domu družine malo prostora, bo truplo ležalo pri družini Lovrene Bandi; Mrs. Bandi je sestra Mrs. Schmuck. Pogreb, ki ga oskrbi Grdinov pogrebni zavod, se vrši v ponedeljek ob 9. uri zjutraj v cerkev sv. Vida in od tam na pokopališče. Bojnik pokojnemu ohranjen blag spomin, prizadeti družini pa naše iskreno sožalje!

Maškeraдна veselica

Društvo št. 214, KSKJ priredi maškerađno veseličo v soboto, 15. februarja, pri bratu Ignacu Štepicu na 3651 West 58 St. Člani in prijatelji društva in člani drugih organizacij so vabljani, da posetijo zabavo.

V bolnici

Včeraj popoldne je bila prepeljana v Emergency Clinic Miss Mary Roje, 20150 Tracy Ave. Želimo ji skorajšnje zdravje.

Političen umor v Švici stresel Evropo

Židovski študent iz Jugoslavije je ustrelil voditelja švicarskih nacijev. Pregarjanje Židov v Nemčiji poostreno.

Istočasno so vlade v centralno-evropskih državah začele s pogoni proti komunistom

DAVOS, Švica, 5. feb. — Neki medicinski študent je danes ustrelil Wilhelma Gustloffa, voditelja nacijske stranke v Švici. Boji se, da bo politični umor imel resne posledice za odnose med Nemčijo in Švico.

Gustloff, ki je bil 40 let star, je bil ustreljen v svojem stanovanju. Mladi moški, ki je izvršil umor, je bil takoj prijet ter je pred policijo izjavil, da mu je edino žal, ker krogel, ki so porile Gustloffa, niso ubile Hitlerja.

Morilec je doma iz Jugoslavije ter se piše David Frankfurter. Študiral je medicino v Bernu ter je prišel sem nalašč zato, da ubije voditelja nacijske stranke v Švici.

LONDON, 5. feb. — Himna sovražstva se zopet razlega po prestolnicah Evrope.

London - Rim - Berlin - Moskva - Dunaj - Gdansk - Pariz - Budimpešta - Beograd.

Trpkost, ki se že več mesecev kuha, je danes dosegla kritično točko na treh točkah: V Berlinu, kjer je umor voditelja nacijev v Švici od strani nekega židovskega študenta povzročil nevarnost resnih zapletljajev z malo Švico. Na Dunaju, kjer so južno-evropski narodi hkratu začeli s pogoni proti komunistom. V Rimu, kjer je Mussolini iznova zagrozil, da se bo Italija poslužila orožja in da je vojna gotova, ako se proti nji nastopi z nadaljnjimi sankcijami.

Kot se poroča iz Dunaja, so Ogrska, Bolgarija, Avstrija, Rumunija in Jugoslavija v teku zadnjih 24 ur istočasno, kakor po dogovoru, začele s pogoni proti komunistom, katerih vplivi se v teh deželah zelo hitro širijo. Policija po poglavitnih mestih teh dežel je nastopila z največjo brezobzirnostjo in aretiranih je bilo mnogo komunističnih agitatorjev. Policija v Budimpešti trdi, da je odkrila organizacijo, katero si je zamislil Bela Kun, ki je bil vodja komunističnega režima na Ogrskem v letu 1919, sedaj pa živi v Sovjetski Rusiji.

Vojna atmosfera v Italiji postaja z vsakim dnem bolj realna. Mussolini je podzvel nove korake, da narod pripravi za vojno, ako Liga narodov nastopi z novimi sankcijami.

Angleška vlada je naznanila, da se bo v kratkem predložilo parlamentu ogromen oboroževalni program, ki se ga smatra potrebnim vpricho rastočega prepričanja, da je vojna v Evropi neizogibna.

Anglija in Francija si prizadevata pridobiti članice Lige narodov, da bi pomagali in sodelovali pri "preprečitvi mobilizacij", kadarkoli bi se kak narod čutil ogrožen od katerega drugega naroda. V tem se vidi potezo, s katero bi se dobilo podporo za angleško mobilizacijo v Sredozemskem morju in kot izgovor za kakršnokoli akcijo, ki bi jo podvzela Francija na nemški meji.

Na drugi strani pa se vrši med Londonom in Parizom trpka

kontraverza radi mornariških privilegijev, katere zagovarja Anglija za Nemčijo na sedanji mornariški konferenci. Spor grozi povzročiti razbitje konferenice, s katere se je Japonska že pred tedni umaknila.

BERLIN, 5. feb. — Nemška vlada je danes poslala Švici zahtevo, da "odkrije in prosekutira one, ki stojijo za umorom Wilhelma Gustloffa, voditelja švicarskih nacijev, obenem pa se je poostrišla kampanja za zatrtje Židov v Nemčiji. Pruski naučni komisar Bernhard Rust je dijakom prepovedal najemanje židovskih inštruktorjev, češ, da je to v nasprotju z "akademsko častjo". Propagandni minister dr. Paul Goebbels pa je židovskim prosvetnim organizacijam prepovedal seje do nadaljnjega obvestila.

Židovski krogi se boje, da bo umor v Švici izzval nove protizidovske nasilnosti v Nemčiji. V Danzinju (Gdanju) je policija podvzela korake, da prepreči nove protizidovske izgrede vsled umora v Švici. Izza ponedeljka, ko so bili židje napadeni in okna njih trgovin razbita, je na ulicah zavladal mir.

(Židovska telegrafska agencija poroča, da je Goebbels prepovedal seje židovskih prosvetnih organizacij, ker vlada ne želi, da bi prišlo do novih protizidovskih izgreдов tekom olimpijskih iger, ker bi to napravilo slab vtis na športnike iz inozemstva.)

Gustloffa čakajo v Nemčiji časti narodnega junaka in mučenika za nacijsko stvar. Njegovo truplo se bo pripeljalo v Nemčijo ter pokopalo v Schwerin-Mecklenbergu.

Tu se sodi, da je nevarnost za napetost med Švico in Nemčijo olajšana vpricho dejstva, da morilec Gustloffa ni bil švicarski državljani. Nacijski listi pišejo, da je bil morilec orodje židovskih marksističnih intrig proti hitlerski Nemčiji.

Miss Vera Candon

V terek zvečer je Miss Vera Candon zanimivo predavala po seji krožka št. 1 Progresivnih Slovenk. Obljubila je, da bo v kratkem zopet predavala, na kar se že sedaj opozorja vse matere, katere imajo razvoj svojih otrok pri sreu.

Predavanje v John Hay

V John Hay višji šoli, na E. 107 Street južno od Euclid, se vršijo vsak ponedeljek prosta predavanja o zdravju otrok. Predavajo profesorji Medicinske šole Western Reserve univerze.

Za Fisher Body delavce

Organizacijski odbor International Automobil Workers unije, št. 45, vabi vse slovenske, hrvatske in srbske delavce, ki delajo v Fisher Body tovarni, da pridejo na sestanek v soboto dne 8. februarja ob 1:30 uri popoldne v Knausovi dvorani, 6231 St. Clair Ave., vhod na East 62 St. — Odbor.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV FIG. & PUB. CO.
6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor
Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto\$5.50
za 6 mesecev\$3.00; za 3 mesece\$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto\$6.00
za 6 mesecev\$3.25; za 3 mesece\$1.60
Za poštno drzavo in Kanado za celo leto\$4.50
za 6 mesecev\$2.50; za 3 mesece\$1.25
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev\$4.00; za celo leto\$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879

104

K DNEVNIM DOGODKOM

Ze lani smo enkrat obširno poročali o izvoru zakona NRA. Prof. Raymond Moley, ki je bil eden izmed Rooseveltovih intimnih svetovalcev v prvih mesecih sedanje administracije, je ob neki priliki javno priznal, da načrta za zakon NRA niso vladi predložili kakšni "brain trusteri", temveč vodilni ameriški industrijski magnati. To indirektno potrjuje sedaj tudi Hugh S. Johnson, prvi NRA administrator, ki v zvezi z razlaganjem, kdaj in kje se je začela Liberty liga, med drugim piše:

"Mislim, da sem videl, kdaj se je Liberty liga začela. To je bilo takrat, ko se je pisalo NRA zakon. V Washington je prišla delegacija bizniških magnatov, katero je vodil Lamont Dupont. Rekli so, da se strinjajo z NRA v vsem, razen delavskih določb. (Kot znano, se je te določbe vrinilo v zakon šele na pritisk senatorja Wagnerja in nekaterih drugih—tudi Johnson je "pozabil" na delavske določbe!—Op. ured.) Bilo ni nič slišati o neustavnosti, nihče ni nasprotoval pravilnikom. Rekli so, da naj se zakon tako spiše, da bo pospeševal kompijske uniije. Kongres se je temu uprl. Od tistega trenutka naprej se je začel pokret Lamonta Duponta proti New Dealu. Ta pokret ni nikoli prenehal. Končno se je spremenil v Liberty ligo."

To je ona Liberty liga, ki se bori za svobodo za milijonarje.

Kdo je pravzaprav Alfred E. Smith? Poslušajte: Predsednik in direktor Empire State buildinga, ki je stal \$55,000,000; odbornik Postal Telegraph Co., s kapitalom \$125,000,000; direktor New York Life Insurance Co., s kapitalom \$2,000,000,000; direktor National Surety Corporation s kapitalom \$50,000,000; predsednik direktorija Lawyers County Trust Co., s kapitalom \$42,000,000; predsednik direktorija County Improvement Company, Meenan Oil Company, Inc., Meenan Coal Company, Inc., in direktor Knott hotelske korporacije. Vse te sarže je Smith dobil od leta 1928, potem ko je izgubil v kampanji za predsedništvo. Ali se je čuditi, da je postal tako goreč zagovornik kapitalistične reakcije?

Znano je, da je bil zakon NRA mrtve, še predko ga je najvišja sodnija uradno pokopala. Temu je bila kriva vlada, ki zakona bodisi ni hotela ali mogla pošteno vsiljevati. Ko je najvišja sodnija zakon razveljavila, ker je po njenem mnenju posegal v oblast, ki naj bi jo imele nad industrijo le posamezne države, so kapitalisti navdušeno ploskali. Navzlic temu pa se zadnji čas iz Washingtona poroča o zanimivem pojavu.

Isti velekapitalisti, ki so pozdravljali smrt NRA, so začeli moledovati pred najvišjo sodnijo, da olajša proti-trustne zakone ter da jim omogoči še razne druge reči, ki so jim bile dovoljene pod NRA. Seveda, javnost, to se pravi vlada, naj bi ne imela nobene besede pri določanju takih regulacij.

Z drugimi besedami rečeno, kapitalisti, ki so tokom kratkega in burnega življenja NRA protestirali, da so "naravni" gospodarski zakoni preveč "sveta" stvar, da bi se jih smela dotakniti člove-

(Dalje v 6. koloni.)

"Sirota Jerica"

Kje pa je?
Bo prišla!
Kam?
V Slov. Nar. Dom na St. Clair Ave!
Kedaj — ?
V nedeljo, 16. februarja!
Ob kateri uri?
Ob 3. popoldne!
Ali res?
Menda ja!
Kedo je "Sirota Jerica"?
To je spevoigra, katero vpri-zore "Slavčki".

No, bom šla pa pogledat!
Ali imaš že vstopnico?
Ne še! —
Koliko pa stane?
Samo 35 centov: Otroci v spretnosti starišev so prosti.
Potem gremo pa vsi od naše hiše "Slavčke" poslušat, bomo videli, kaj so se naučili od zad-njič.

Seveda, seveda! —
Veš, to ne bo navaden kon-cert, ampak bo "opereta", ako veš, kaj je to?

Nak, pa ne vem.
To ti povem. Da bo igra spo-jena z lepim petjem, veš ko boš slišala "gozdne vile" prepevati, boš mislila, da si v "tamalih ne-besih", ginjena boš do solz.

Ali res?
Ja, prav zagvisno.
Jojžeš ta no, moram tudi naši sosedci povedati, da naj tudi ona gre z menoj.

Pa še njega malo dregni od strani.
Bom.
Vsega ji nikar ne povej.
Saj ji ne bom.
Bo sama videla in slišala.
Ja kako, da ti vse to veš?
Veš jaz sem pa v "komiti".
No, kaj pa je spet to?
Odobor. —
Vsi smo pridno na delu.
Nastopilo bo tristo pevcev v raznih vlogah — zopet bomo imeli dan za katerega, bomo hval-le naši našim "Slavčkam", in njih učitelju Mr. Louis Sometu. Slav-čki vabijo tudi vse mladinske pevske zbornice, da nas posetite, hoste videli, kaj smo se naučili mi.

Srečno ste vabljeni vsi ljubite-lji slovenske pesmi, da nas po-setite v nedeljo dne 16. februar-ja v Slov. Nar. Domu na St. Clair Ave.

Nasvidenje!

Prijateljica "Slavčkov"

Koncert "Sloge" je v nedeljo

Ze v navadi imamo, da se po-vprašujemo kam bo šel eden ali drugi v nedeljo. Posebno zdaj v zimskem času, ko ni zunaj v naravi razvedrila si zaželimo po prečitih dolgih večerih, da se snidemo z svojimi znanci in prijatelji pri eni ali drugi pri-reditvi. To pa vam je prav kratek odgovor za v nedeljo; delavski pevski zbor "Sloga" priredi v nedeljo, 9. februarja koncert v Knausovi dvorani, 6131 St. Clair Ave.

V dolžnost naj si šteje sle-herni delavec, da nas poseti, da bo naša dvorana nabito polna. Zavedajmo se, da smo trpinji da-našnjega sistema in radi tega se zatekajmo k delavskim dru-tvom in podpirajmo jih.

Čisti dobiček ni, da bi si ga razdelili med sabo le, da gre za napredek našega delavstva. To je naš drugi koncert po enem in pol letu ustanovitvenja zbora. Pridno si prizadevamo, da bo-mo vstregli vsem nam dobro-tošlim. Prisostovali bodo tudi drugi pevski zbori in sicer: So-cijalistična Zarja, in Delavec, iz Newburgha. Ze v naprej se jim lepo zahvaljujemo, da so se odzvali našemu pozivu.

Vstopnice dobite pri vseh mizerijo delavnega ljudstva.

članih našega zbora. Vstopnina Druge poti ni, kot da se organi-je zelo nizka; v predprodaji sa-zirate v svojo lastno delavsko mo 25 centov, pri blagajni pa 35c. Samo za k plesu zvečer pa je stranka delavcev za delavca. 20c. Da ne boste ugibali kdo bo igral za srbeče pete, imamo našega vsem dobro poznane-ga graditev močne delavske stran-ke v Ameriki. Člani soc. stranke Na svidenje kličem vsem v nedeljo.

Danica Hrvatin

Iz Jutrovega, zbor Cvet

V soboto, 8. februarja pri-re-di pevski zbor "Cvet" v Sloven-ski Delavski Dvorani na Prince Ave., smešno igro "Fest Fant". Vloge so v rokah naših mladih pevcev in pevk kateri se pridno učijo in pripravljajo za igro. Kakor že omenjeno, bo to prva prireditvev katere priredi samo-stojni pevski zbor "Cvet". Pri-jazno vabimo vse prijatelje Slo-venske pesmi in kulture od bli-zu in daleč, da nas posetijo v o-bilnem številu. Velika vdelež-ba je edino plačilo za trud in požrtvovalnost pevcev in pevk, to jim daje večje veselje pri-re-jat enake stvari, ker vidijo, da se narod zanima in jim da pri-znanje za njih veliki trud.

Le pridite vsi, da vidite kdo je ta "Fest Fant". Ne bo vam žal ako se vdeležite, ker smeha bo zadosti in tudi vsega druge-ga bo dovolj. Imeli bomo o-kusen prizgriž, in tudi za žej-ne bo kar si bo kdo poželel. Za plesateljine bo svirala godba Mohorčič, katere bo vsem uga-jala. Vstopnina k celi priredit-vi bo samo 35c, samo za ples pa 25c. Prosim, da upoštevate točnost. Začetek bo točno ob 7. uri zvečer. Torej še enkrat na veselo svidenje 8. februa-ri v Slovenski Delavski dvorani na Prince Ave., vam kliče.

Mrs. Mary Rozanc, tajnica

L. Z., organizator.

Pridite.

Colinwood, O.

Rojak mi je prinesel Ameri-ško Domovino v tovarno in pri-pomnil, da naj čitam in vidim kakšno rihto kuhajo svojim čit-tateljem. Začuden ga vpra-šam če je tudi on naročnik tega zavijalnega, v katoliško haljo oblečenega blufača. Odgovoril mi je da, ker mu ni treba ho-diti v gledališče, da se lahko doma smeje in obenem uvideva, odkod prihaja tisti črv, ki iz-podjeda slovenski življenj v Cle-velandu. Pravi mi, saj veš, da če čitaš samo en časopis, je isto kot če nobenega. Slišim pa tu-di rad obe plati zvona, da si vem sodbo ustvarjati.

Ta številka AD je datirana 25. januarja. Nater je literat-ri evet Rev. Jagra in Joškota Penkota. G. Jager je popolno-ma uverjen, da je to velik po-dvig človeka v dvajsetem sto-letju. Jaz sem vedno mislil, da je ta gospod kak jager od ja-gerskega kluba, sedaj sem pa spoznal, da je ta gospod kaplan fare sv. Vida. Gospod piše od nekega Naceta, ali pečet je pri-tisnil, da je ta Nace on sam.

Ali je tisto kak članek dušnega pastirja, ki ima nalog ljudstvo učiti: "Ljudi svojega bližnjega kot samega sebe?" Ali se bo s takimi članki obdržalo ljud-stvo v katoliški veri in isto po-vzdignilo? Ne. To je mote-lje katoliške vere, in taka dela je Kristus obsojal. Če je pa Rev. Jager dober dušni pastir, ni pa dober časnikar. Kar vse-de se naj v klop poleg sedem letnega fantička, da ga naš ve-liko bolj zmogni župnik Ponik-var malo pouči in okreva. Žup-nik Ponikvar ve in vidi težnje slovenskega trpinca, ki je tepen od vseh strani in ni treba, da bi ga še kakšni neiskusni kapla-ni porivali še v večje trpljenje.

Boriti se za boljši človeški si-stem je težko, kritizirati pa lah-ko. Kot sem že omenil, ima v isti številki AD tudi Joško Pen-

kež mi je prinesel Ameri-ško Domovino v tovarno in pri-pomnil, da naj čitam in vidim kakšno rihto kuhajo svojim čit-tateljem. Začuden ga vpra-šam če je tudi on naročnik tega zavijalnega, v katoliško haljo oblečenega blufača. Odgovoril mi je da, ker mu ni treba ho-diti v gledališče, da se lahko doma smeje in obenem uvideva, odkod prihaja tisti črv, ki iz-podjeda slovenski življenj v Cle-velandu. Pravi mi, saj veš, da če čitaš samo en časopis, je isto kot če nobenega. Slišim pa tu-di rad obe plati zvona, da si vem sodbo ustvarjati.

Napisal bi lahko cele kolone o nedostatkih in krivicah, ki se dogajajo v današnjem sistemu, po kapitalizmu in vladnih avto-ritetah, ki z svojim ravnanjem povzročajo trpljenje in mizerijo delavnemu ljudstvu. Vi to tudi vidite. Veste tudi, da demokra-tije in republikanci ne bodo od-pravili tega kapitalističnega si-stema, kateri je odgovoren za vseh mizerijo delavnega ljudstva.

Kar so zavedni delavci in far-merji dosegli v državi Wisconsin nas zavedne delavce in farmerje v Ohio še čaka. Tako močna so-cijalistična stranka v Ohio, kot v Wis., z aktivnim članstvom, bi to delo v doglednem času izvr-šila. Apelimam na vse delavce in delavke, ki se zavedate potre-be delavske stranke, da pristo-pite v soc. klube in nam poma-gate vršiti delo, ki bo moglo biti izvršeno po delavcih prej ali slej, čim prej, tem boljše za de-lavski sloj; zgraditev močne de-lavsko - farmerske stranke za emancipacijo delavskega razre-da.

V petek večer 7. februarja so bo vršila seja soc. kluba št. 27. v Slov. Nar. Domu na St. Clair Ave., v prostorih kluba. Vabljeni ste, da posetite to sejo. Boste vsaj slišali, o čim se razpravlja na socijalističnih sejah. Gotov sem, da boste prišli do zaključka da soc. klub št. 27 JSZ, je delav-ska postojanka, kjer naj bo za-naprej tudi vaše mesto.

Pridite.

L. Z., organizator.

Pridite.

Colinwood, O.

Rojak mi je prinesel Ameri-ško Domovino v tovarno in pri-pomnil, da naj čitam in vidim kakšno rihto kuhajo svojim čit-tateljem. Začuden ga vpra-šam če je tudi on naročnik tega zavijalnega, v katoliško haljo oblečenega blufača. Odgovoril mi je da, ker mu ni treba ho-diti v gledališče, da se lahko doma smeje in obenem uvideva, odkod prihaja tisti črv, ki iz-podjeda slovenski življenj v Cle-velandu. Pravi mi, saj veš, da če čitaš samo en časopis, je isto kot če nobenega. Slišim pa tu-di rad obe plati zvona, da si vem sodbo ustvarjati.

Ta številka AD je datirana 25. januarja. Nater je literat-ri evet Rev. Jagra in Joškota Penkota. G. Jager je popolno-ma uverjen, da je to velik po-dvig človeka v dvajsetem sto-letju. Jaz sem vedno mislil, da je ta gospod kak jager od ja-gerskega kluba, sedaj sem pa spoznal, da je ta gospod kaplan fare sv. Vida. Gospod piše od nekega Naceta, ali pečet je pri-tisnil, da je ta Nace on sam.

Ali je tisto kak članek dušnega pastirja, ki ima nalog ljudstvo učiti: "Ljudi svojega bližnjega kot samega sebe?" Ali se bo s takimi članki obdržalo ljud-stvo v katoliški veri in isto po-vzdignilo? Ne. To je mote-lje katoliške vere, in taka dela je Kristus obsojal. Če je pa Rev. Jager dober dušni pastir, ni pa dober časnikar. Kar vse-de se naj v klop poleg sedem letnega fantička, da ga naš ve-liko bolj zmogni župnik Ponik-var malo pouči in okreva. Žup-nik Ponikvar ve in vidi težnje slovenskega trpinca, ki je tepen od vseh strani in ni treba, da bi ga še kakšni neiskusni kapla-ni porivali še v večje trpljenje.

Boriti se za boljši človeški si-stem je težko, kritizirati pa lah-ko. Kot sem že omenil, ima v isti številki AD tudi Joško Pen-

kež mi je prinesel Ameri-ško Domovino v tovarno in pri-pomnil, da naj čitam in vidim kakšno rihto kuhajo svojim čit-tateljem. Začuden ga vpra-šam če je tudi on naročnik tega zavijalnega, v katoliško haljo oblečenega blufača. Odgovoril mi je da, ker mu ni treba ho-diti v gledališče, da se lahko doma smeje in obenem uvideva, odkod prihaja tisti črv, ki iz-podjeda slovenski življenj v Cle-velandu. Pravi mi, saj veš, da če čitaš samo en časopis, je isto kot če nobenega. Slišim pa tu-di rad obe plati zvona, da si vem sodbo ustvarjati.

Napisal bi lahko cele kolone o nedostatkih in krivicah, ki se dogajajo v današnjem sistemu, po kapitalizmu in vladnih avto-ritetah, ki z svojim ravnanjem povzročajo trpljenje in mizerijo delavnemu ljudstvu. Vi to tudi vidite. Veste tudi, da demokra-tije in republikanci ne bodo od-pravili tega kapitalističnega si-stema, kateri je odgovoren za vseh mizerijo delavnega ljudstva.

SKRAT

"Ali ste povedali gospodarju, da je postal oče dvojčkov?" je vprašal zdravnik strežnico.

"Ne, gospod doktor, še ne — sedaj se ravno brije!"

"V mojih pesmih vidite podo-bno moje ljubice!" je govoril mlad pesnik.

"Ali je tudi ona tako nerod-na?" je vprašal hudobni znanec.

On je hotel poljub, ona pa se je branila.

"Na noben način se ne dam po-ljubiti, dokler ne bova javno za-ročena," je rekla.

"Ali misliš to resno?"

"Da," se odreže ona, "vedno sem tako zahtevala!"

Obletnica posaarskega plebiscita

SAARBRUCKEN, 1. feb. —

Vse Posaarje je bilo danes v znamenju obletnice lanskega plebiscita o zopetni priključitvi k Nemčiji. Najbolj pomembna je bila svečanost v mestu Saar-louis, ki je danes s priključitvijo štirih okoliških občin dobilo novo mesto ime Saarlautern. Mani-festacijam je tamkaj prisostvo-val državni minister dr. Frick, ki je v svojem govoru orisal zgo-dovinski razvoj Posaarja in raz-merje po vojni ter poudarjal, da je bila lanska nemška zmaga pri plebiscitu tudi ogromnega po-mena za Hitlerjevo politiko. Mi-nister dr. Frick je obiskal v teku dneva tudi posaarsko prestolni-co, kjer je bilo veliko zborovanje narodno - socijalistične mladine, na katerem je imel propagandni govor.

METULJ — REKORDER

Pred nekoliko tedni je neki an-gleški entolog v Kairu ujel okoli 100 metuljev, jih opremil z barv-nim obročkom in jih spustil. Ho-tel je na ta način zvedeti, kako daleko letijo metulji. Sedaj poro-ča iz Kapskega mesta, da je tam neki učenec ujel enega teh ob-ročkan metuljev in ga izročil svojem učitelju, ki ga je po-slal potem raziskovalcu v Kairu. Ta metulj je živ dokaz, da more-jo žuželke pod ugodnimi pogoji opraviti prave rekordne pelete, ki jih vodijo preko vse afriške celine.

MacDONALD JE ZOPET V PARLAMENTU

LONDON, 4. feb. — Bivši premier Ramsey MacDonald, ki je bil pri zadnjih volitvah pora-žen, je pri nekih izrednih volit-vah zopet dobil sedež v parla-mentu.

PREMOGARJI PODPRE-JO ROOSEVELTA

WASHINGTON, 4. feb. — Konvencija United Mine Work-ers of America je sklenila, da bo unija premogarjev predsedniku Rooseveltu v prihodnjih volitvah dala vso moralno pomoč in da bo kampanjo podprla tudi finančno. Resolucija je bila sprejeta z veli-kim navdušenjem.

GENERAL MOTORS RAZPI-SALA DIVIDENDE

NEW YORK, 4. feb. — Gene-ral Motors Co. je včeraj razpi-sala redno četrtletno dividendo v znesku 50c na vsako delnico, ki bo izplačana 12. marca.

Italija pod sankcijami

Čedalje jasneje se kaže, da mora ita-lijanski patriotizem v borbi proti sankcijam prestat trdo preizkušnjo. Ni oporekati, da bi se fašizmu naklonjeni sloji italijanskega prebivalstva ne odzvali brez pomišljanja Mussolinijevi besedi o oddaji plemenitih in drugih kovin v vseh mogočih oblikah drža-vi. Glede zlata so se izkazali posebno višji cerkveni krogi, ki so mnogokje dobesedno izpraznili cerkvene zakladnice. Z veliko vne-mo štedijo Italijani tudi z drugimi materi-alijami, kakor kurivom, lesom in podobnim.

Največjo žrtev pa mora prenašati Ita-lijanski železod. Tu se je treba odpovedati navadam, ki izvirajo še iz rimskih časov in to je ljudstvu posebno težko.

Velik posežek v življenjske navade po-meni uvedba delavnika brez odmora. To je prekuenilo ves dnevni red in odpravilo mar-sikatero staro navado. Tako si listi in obla-sti prizadevajo, da bi Italijane odvadili "kontinentalnega" prvega lahkega zajtrka s kavo, kruhom in maslom in da bi jih na-vdušili navzlic vsemu sovraštvu do Angle-žev za obilnejši, tako zvani angleški zajtrk, ki omogoča, da se en obed v dnevu prištedi in da ljudem popoldne ni treba zavoljo kosi-la ostavljati pisarni in delavnici.

Pod geslom "borite se proti sankcijam z železodcem" priobčujejo italijanski listi ne-štete recepte za brezmesne jedi. S posebno vne-mo priporočajo ribe in sadje, ki naj bo-do poleg zelenjave glavna vsebina popoldan-skega glavnega obeda. Italija razpolaga ta čas sicer gotovo še z zadostnimi množinami živil, priporoča pa štednjo, ker hoče biti pripravljena tudi za primer, da bi se sank-cije zavlekle na dolgo. Drugo je vprašanje, koliko časa lahko vzdrži ljudstvo režim na-tegnjenega pasu okrog treblua. V svetovni vojni sta Nemčija in Avstrija propadli ne-posredno baš zavoljo takšnega režima.

V zvezi z odredbami o delavniku brez odmora navajajo tudi trgovine, v prvi vrsti trgovine z živili, naj uvedejo skrajšani de-lovni čas. Lastnike, ki zadevne predpise kr-šijo, kaznujejo z zapiranjem obratov. Trgo-vine živil se morajo zapirati ob pol osmih zvečer — v Italiji so bile doslej odprte tudi do polnoči — točilnice najpозneje ob pol 11. restorani in kinematografi ob pol 12. Ope-ram proti nevarnosti, da bodo morale zavoljo takšnih odredb opustiti izvajanje večjih del.

V vseh teh stvareh so Italijani brez po-sebnih ugovorov — ki bi bili tudi skrajno nevarni — sledili oblastnim odredbam, sa-mo v eni stvari so morale oblasti popustiti: Ljudje se niso hoteli odpovedati prastari navadi opoldanskega spanja. Po prvi odred-bi bi morali v državnih uradih delati od 8:30 do 12. in potem od 12:30 do 16:30. V opoldanskem odmoru bi morali uradna po-sloppja zapreti, da bi nihče ne ušel domov kosit. To se enostavno ni dalo izvesti, odpor nameščencev je bil prelud. Kosilo bi še o-pustili, ne pa "sieste," in tako so se spora-zumeli za kompromis: delovni čas je bil do-ložen od 9. predpoldne do 16. popoldne, o-poldanski odmor pa traja 1 uro. Z delavni-kom "brez odmora" stvar torej ni tako lu-da — če ne upoštevamo, da je odmor brez kosila. Prvotna odredba je imela z od-pravo enournega opoldanskega odmora ne-pričakovano posledico. Trgovine so maho-ma dobivale silna naročila za škatle s konzervami, termovke in podobne stvari. Teli naročil niso mogle niti več izpolnjevati. Ve-liko škodo pa so imele gostilne in hoteli v bližini uradov, ki so mahoma izgubili opol-danske goste. Po novem kompromisu so prišla ta podjetja spet malo na račun, ker je dovoljeno v opoldanskem odmoru naro-čati majhne prigrizke.

V operah so uvedli začetek predstav ob 8. namesto kakor doslej ob 9. ali pol 10. zve-čer. Pri tej priliki so skušali odpraviti v Ri-mu tudi za moške prisilno obiskovanje pred-stav v družabnih oblekah, ker bi na ta na-čin baje prihranili mnogo denarja, ki gre za takšne obleke v inostranstvo. Ravnatelj dvorne opere pa se je temu uprl, češ: "V kraljevo oporo ne pride slej kakor prej no-ben moški, ki ni oblečen v večerno obleko, frak ali smoking. Če se lahko tu bivajoči inostranci za predstavo preoblačijo, moramo storiti to tudi Italijani, da ohranimo dosto-janstvo svoje opere." Ravnatelj je svojo voljo uveljavil.

(Dalje iz 1. kolone)

ška roka, sedaj hočejo, da se njim sa-mim, dovoli igrati s temi zakoni. In mo-žaki so pri tem čisto iskreni. Zanimivo, kaj ne, da kadar vlada poskusi kako spremembo pri "naravnih" gospodarskih zakonih, je to grozodejstvo, ampak nekaj čisto "zdravega", kadar zahtevajo enako pravico za sebe gospodje kapitalisti!

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

USTANOVljena 1908

INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvartich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland O.
William Rus, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Mirko Kuhel, blagajnik, 245-47 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POROTNI ODBOR:

Anton Zaltz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Steve Mauser, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
Vincent Pugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

GLAVNI ZDRAVNIK:

Dr. F. J. Arch, 618 Chesnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

URADNO GLASILO:

"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
Vsa pisma in stvari, tiče se organizacije, se naj pošilja na naslov tajnika, denar za Zvezo pa na ime in naslov blaginje. Pritožbe glede poslovanja upravnega odbora se naj naslavljajo na predsednika nadzornega odbora, pritožbe sporne vsebine pa na predsednika porotnega odbora. Stvari tiče se uredništva in upravnih uradnih glasil, se naj pošilja naravnost na naslov "ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Upor v Judenburgu 1918

Slovo v ječi

Oficirski namestnik Delak in vojni kurat Novak sta molče stopila v ječo.

Zarobljeni so ključji in spet so se za njima zaprla težka vrata. Skozi lino je sijal prijazen majski dan, čist in blag po zadnjih viharjih.

— Bog z vami! — je jetnike pozdravil vojni kurat.

— Bog! — so vrnili pozdrav, bodro kadeč cigarete. Hafner se je dvignil prvi in prišel z desnice naproti. Težko jo je dvignil, kakor da je v njej teža odlovnosti za obsodbo njegovih tovarišev in tistih, ki morda še pridejo za njimi.

Le eden je molčal v kotu, sam zase, obupan. Joso Dautović, najmlajši. Sodba ga je porazila. Razklala mu je srce. Možgane je vrtala ena sama črna misel: zakaj umreti? Izpila ga je, da je lhte medel in se zdaj pa zdaj stresel kakor v mrzlici. Preko njega, najmlajšega, je v temni ječi zakrleževalo grozotno veličanstvo bližnje smrti.

Kurat jim je po vrsti odvzemal teže grehov. Z vsakim obsojencem se je šepetaje pogovaril. Bil je zadnji tovariški pogovor o človeškem dejanju in nehanju, o najskrivnejših slabostih in bolečinah. Glasneje, je izpovedovanje popolnil častniški namestnik. Delak. Bodril je obsojence, nasvetoval se to in ono reč, potem je sprejemal želje. Da je treba pisati domov, je opomnil.

Stefanič se je prvi namenil k temu. Naslonjen z obema kolencema ob trnlo mizo je napisal pisno svoji materi: "Draga mati! Spočam ti, da sem kot kolovodja upornikov obsojen na smrt. Se nekaj trenutkov in preselim se v večnost. Vem, da te bodo beriči preganjali zato, ker si rodila takega sina. Toda bodi ponosna, da je tvoj sin umrl za pošteno slovensko stvar. Če nismo mogli doseči svojega cilja mi, pridejo za nami drugi, ki bodo nadaljevali in dovršili svoje delo. Naša kri bo prelila zato, da se bo bolje godilo našim potomcem..."

— Ali si napisal? — je Delak vprašal bistrega fanta, ko je vedel, kako mu je zastal svinčnik. — Samo še podpišem — se je Ljotje nasmehnil ljubo, potem je naglo izročil pisno prijazenmu oficirskemu namestniku: — to, prosim, za mojo mater! Samo za njo mi je hudo, ko je na starost tako potrebna moje pomoči...

Edo Delak je vtaknil pisemce v nedrje, skrbno ga je hranil. Za mater! Pa se je še okrenil k drugim, pogovor se je razvezal, hlastno se je še utrgalo od

srca marsikaj, kar je bilo zadnjega dotle, do slovesa.

— Mlad moram umreti, žal mi je — je rekel Možina. — Žal mi je, da ne doživim Jugoslavije.

Ta beseda ni bila zlagana, ne izročena zavoljo lepšega, ne podarjena zgolj zato, da bi se kdaj pozneje spominjali Slovenca in v obsojencu Možini spoštovanju preroka. Na smrt obsojenca Možina je zadnji dan beše sanjal o lepoti daljne domovine in o sreči, ki bo po odrešenju od vojne, od vsega krutega in divjega, objela široko in globoko razraslo orjaško drevo njegovega rodu in ga kakor za pomlad obsula s samim belim in rožnatim cvetjem.

Tone Hafner je, stoječ sredi ječe, zrl nekam pred sebe, v mrak, v kot. Njega samega je objemal pramen svetlega majskega dne, ki se je točil skozi zamreženo okno. Rešetkaste sence so ležale na Hafnerju, prekrita je bila z njimi tudi belo obvezana glava. Kakor da se je zdrnil iz misli, je Hafner nenkrat prožil roko in rekel Delaku in kuratu Novaku:

— Ženi naročite, naj skrbi za otroka. To je moja zadnja želja.

— Tudi moja, tudi moja — so se po vrsti pridružili oni, za katerimi bodo jutri doma z vdovami zajokale sirote. — Potem so vsi utihnili in prisluhnili — Približali so se težki koraki. Tu gredo Madžari!

Bilo je ob enih popoldne. V ključavnici je zaškrtal ključ.

Nekje v bližini je zapel mrtvaški zvonček.

— Čuješ? — se je zganil Možina in pogledal Dautovića. Ta se je ozrl vanj z otožnimi, vprašujočimi očmi. A Možina je bil

Zavarovalninski prodajalci

Izkušeni zavarovalninski prodajalci, čez 21 let stari, dobijo delo ako se zglasijo v Room 219 5713 Euclid Avenue. Plača in provizija.

POSEBNOSTI ZA TA TEDE

Ribe brez kosti (fish) 12½c
Špeh in salo 12¾c
Najboljše suhe klobase, 4 lbs. 89c
Srca, jetra, 2 lbs. 25c
Vampi, obisti, 2 lbs. 25c
Okusne vinarce 18c
Pork Shoulder za klobase 17¾c

KRIZMAN MESNICA

Nasproti SND

6422 St. Clair Avenue

še zdaj ves zdrav in razumen, zato sta bila žalost in posmeh v njegovih besedah, ko je rekel Dautović in vsem drugim:

— Še nismo mrtvi, pa vam že zvone!

Madžari so segli po jetnikih in jim zvezali roke.

— Marš!

Zbogom ti mračna, zatohla ječa! Pozdravljen beli majski dan, pozdravljena luč, ki se siliš prodirna v ščemeče oči. Se malo — in ne bo več ječe, ne nasilja, ne luči ne teme. Le večnost, skrivnostno dolga večnost...

Eksekucijski oddelek sprejme pred sodniško palačo med se vse štiri obsojence. Šestindvajset Madžarov s čeladami na glavah, oboroženi kakor za fronto, lepo po vojaško razporejenih okrog starih, nemočnih razoroženih Janezov z zvezanimi rokami. Vse je tiho. Ni ga škrlanca, da bi se — veseljak pomladni — poglaval v sinjino in strastno zažgolel pesem o ljubezni in svojem gnezdju. Vse je tiho.

Molče se obsojencem pridruži kurat.

Brez povelja se premakne eksekucijski oddelek. Za njim stopa molče ves polovljeni maršbataljon. In potem v četverstopih še ves ostali kader. To je sprevod na morišče. Vse mora tja, kar je živega, iz vojašnice in barak. Meščani se pridružujejo. Ob strani stopajo. Videti je, da oklevajo. Njih ne sili nihče. Zlasti ne žensk. Ali mrtvaški sprevod z živimi obsojenci jih vleče s seboj. Nezadržno. Kakor tiha, nevarno izpodjedača reka.

Ni daleč do morišča. Za pokopališčem, pol streljaja od taborišča, se razvrstijo čete v kvadrat. V sredini stoje obsojenci, zastraženi. Smrtna tišina je ubijajoča. Avditor čita sodbo. Čita, čita... Kurat otožno ogleduje obsojence. In vsak od njih se mu za slovo še prijazno nasmehne. Avditor je končal — in zdaj jim da kurat še enkrat popolno odzvo.

Prizori ob usmrtnitvi

Tesno je, vedno tesneje. Lica ledenijo. Še stari frontniki so prepadeni, da bi se razbegnili. Kam? Nekam. Kamorkoli. Samo stran od tod.

Ali zadaj za moriščem stoji madžarska stotinja v polni bojni opremi. Kdor se umakne, bo ustreljen. Če se znova dvigne krik obupa in upora, bodo zažvižgale kroglice. Bolj neusmiljeno, bolj pomerjeno kakor v starih postojankah na fronti. Hladno stoje Madžari v pripravi.

— Dautović Josi!

Najmlajši mora pasti prvi. Častniški namestnik Delak mu tolmači sodbo. Prepričevalno. Boleče.

Dautović ne posluša. Ne verjame. Je izgubljen v svoji strastni nemoči. Obupa ga je strl.

V ozadju se je kvadrat odprl.

Dobrih deset korakov stran od tovarišev obsojencev mora Dautović poklekniti. Zdjaj je ves sam, zdaj ni nikogar več, ki bi mu mogel pomagati. Čuje ti, ljudje, ki stojite daleč okrog, ali ste ljudje? Ne, ni je pomoči. Zadržel je Dautović in pokleknil na obe kolena. Z rokama je zakrilil proti komandantu kadra, proti podpolkovniku Metnitzu:

— Ali res moram umreti? Zakaj, zakaj me ubijate? Ničesar nisem storil.

Osem Madžarov se je izlučilo iz eksekucijskega oddelka, poveljuje jim nadporočnik Franck.

Komandantu kadra so se orosile oči. Ko so Dautoviću zavezovali oči, je pristopil in položil obsojencu roko na ramo:

— Vem, da si nedolžen, a kaj morem storiti? Tvoje življenje ni v mojih rokah.

Stotnik Lukasz, ves in sam gospodujoč na morišču, se glasno bregne:

— Kaj je to? Zaslužil je smrt! — Nadporočnik, izvršite svojo dolžnost!

Stotnik Lukasz je podkrepil svoje povelje z zanižanimi dežnicami, odete v belo rokavico.

Vse oči so zdajci uprte v črno zavezano glavo Dautovićevo. Mimogrede uhajajo motni, mučni pogledi na štiri Madžare, ki

so že naperili puške. In še ostale tri obsojence iščejo oči. Kako jim je pri duši? Bogme, grenko mora biti — grenkeje, kakor bi žvečil pelin. Toda obsojenci so mirni. Ne izdajo se, ne izdajo se! In to je najstrašnejše.

Štirje strelji treščijo kakor en sam. Dautović se je zgrudil z razčesnjeno lobanjo in krvavimi prsmi.

Mrtev. Ni dvoma. Ne gane se. Rešen je.

Stotnik Lukasz si je takoj po salvi pogledal na bele rokavice. Tako daleč je brizgnila ustreljenčeva kri, da mu jih je orosila z drobnimi rdečimi pikicami.

— Stefanič Alois!

— Tukaj!

V mrtvaškem molku je vse ostrmel. Kako se drzne! Za poslednjo sodbo se javlja po slovensko! Tukaj!

— Odgovorite: Hier! — se zadere nanj avditor. In enkrat samkrat se zdajci srečajo prezirljive oči obsojenca Stefaniča z onimi krvnika Lukasza in avditorja.

V tem se že obnavlja strašna igra. Nič drugega ni v njej novega, kakor obsojenec. Kakor da se je zgodilo že stokrat, so živci otrpeli in čakajo le še konca.

Sodba je prečitana in po slovensko razložena.

Zamenjajte vaše hranilne knjižice za pohištvo, električne washers in ledenice KRICHMANN & PERUSEK FURNITURE CO. 15428 Waterloo Road Odprto zvečer

August Kollander 6419 ST. CLAIR AVENUE v Slovenskem Nar. Domu.

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike; POSILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah; OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

Poklek. Črna ruta čez oči. Na štirih puškah je po eno oko ostro naperjeno v obsojenca.

— Feuer!

Trah — trah — trah! Salva ni treščila v enega, ali Stefanič se je zgrudil, le še nekoliko zadrtel in izdihnil.

— Možina Karl!

Ko ga je avditor poklical, je Možina vrgl do polovice pokajeno smotko ob tla. Možina je šel možato v smrt, vreden svojega imena. Prestopil je čez oba mrtva tovariša, dvignil desnico in odločno so se mu trgale besede:

— Ni treba čitati smrtnih obsodbe! Vem, kaj me čaka.

Močna sta ta le obadva glavna upornika: Možina in Hafner. Možina stoji na morišču in mora proti volji poslušati tisto avditorjevo nosljivo čenčanje. Hafner stoji ob strani, poslednji zastražen, nezlomljiv, ledeno hladan, prezirljiv nasproti Madžarom — da, take upornike lahko

ko Madžari trebijo z zadoščanjem. Ko je odšel Možina preko svojih dveh mrtvih tovarišev, je Hafner odvrgl čik in se obrnil h kuratu:

— Preden padem, bi rad še kadil.

Kurat se je stresel, bila ga je sama ustrežljivost. Segel je po smotko in jo ponudil Hafnerju. In Hafner je potegnil slastno, kakor na svatovščini.

Glej, Možina se je že pripravil na smrt. Ze je pokleknil, že so mu zavezali oči. Tedaj je še dvignil roke in rekel glasno, kakor pridigar:

— Bog daj, da bi moja kri rodila stoteren sad!

To so bile njegove zadnje besede. Nato je butila salva. Tudi za Možino so zadostovale štiri kroglice. Štiri kroglice za mlado, jedro življenje. Dve sta odprli in razbili glavo, dve sta raztrgali prsi.

(Dalje prihodnjič)

Ciste, svetle, zdrave KRASNE OČI so čudovita last. Murine očisti in lajša ter je osvežujoče in neškodljivo. Knjigo Eye Care ali Eye Beauty poslijemo brezplačno na zahtevo.

Millions prefer it to mayonnaise—costs less!

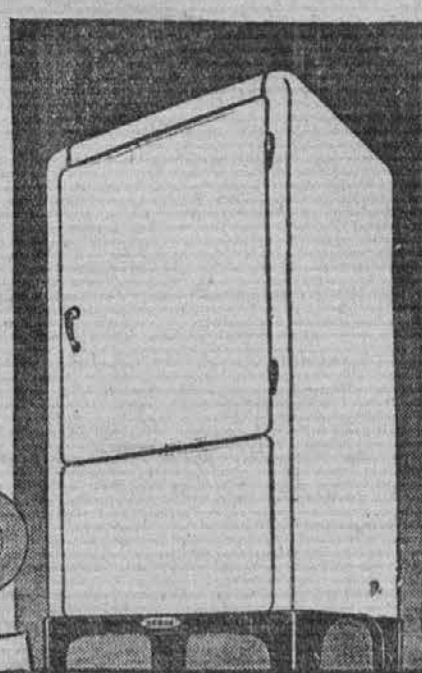
● Miracle Whip is different—delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned boiled dressing are combined in a new, allitful way. Given the long, thorough beating that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness—in the Miracle Whip beater that's exclusive with Kraft.

ONLY IN NORGE DO YOU GET THE PLUS VALUE OF ROLLATOR REFRIGERATION

● Part of the plus value in Norge is the plus cold-making power of the Rollator. It is able to make more cold than you'll ever need, is simple in construction, smooth in operation, uses hardly any current, is almost everlasting. By actual test, the Rollator improves with use.

The extreme efficiency and dependableness of the Rollator is the basis of saving in both food and refrigeration. Rollator Refrigeration enables Norge owners to save up to \$11 a month.

THE ROLLATOR... Smooth, easy, rolling power provides more cold—uses less current.

SEE THE NORGE... ONLY IN THE NORGE WASHES DO YOU GET THE PLUS VALUE OF Autobuilt TRANSMISSION

BEFORE YOU BUY

● When you buy a new washer, you expect it to give you years of quiet, dependable, trouble-free service.

But do you realize that, from the standpoint of dependable performance, the most important part of a washer is the part you never see? It's the transmission. And only the Norge washer has the "Autobuilt" transmission, with its system of "take-up points" which makes the Norge truly a life-lasting washer.

(Model 50-P Washer with Pump Unit) 30-RWK-1

SUPERIOR HOME SUPPLY 6401-05 Superior Ave.

NORGE

Vsem Slovencem,

ki čitajo angleško, kakor tudi staršem, ki želijo dati svojim odraslim sinovim in hčeram v roke dobro knjigo, priporočamo

krasno novo povest

Grandsons

(VNUKI)

KATERO JE SPISAL

Louis Adamic

Avtor 'The Native's Return,' 'Laughing in the Jungle' in 'Dynamite'

To je povest treh vnukov slovenskega izseljenca v Ameriki.

Cena lepo vezani knjigi obsegajoči 371 strani, je \$2.50.

NAROČILA SPREJEMA

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE. — — — — CLEVELAND, OHIO

Miklova lipa

ZGODOVINSKA POVEST

— Spisal Malograjski —

Prebivalci goratih krajev so res v marsičem na slabšem, nego stanovniki, ki so se naselili po dolinah in ravninah. Na visoki gori traja dalje zima nego v nižavi, in svet, ki leži v strmini, se mnogo težje obdeluje nego na planem. Toda tudi bivanje na visokih krajih ima svoje lepe strani. Saj je splošno znano, da je v kakem kraju zrak čistejši in zdravjši, šim više leži isti. In kolikokrat sije po zimi na visokih krajih prijazno sonce, v tem ko krije dolino gosta megla!

Tudi je napačno, ako se misli, da so prebivalci goratih krajev ubožnejši nego poljanci. V obče se nahaja morda res več revežev v gorah nego v ravninah, toda če greš na primer do kmetov, ki so naseljeni ob različnih vrhovih, ki obdajajo od vseh strani trg Železno Kapljo na Koroškem, se prepričaš kmalu, da so ljudje tu prav imoviti.

In kako lepo imajo kmetje tukaj vse urejeno! Tu je vsak posetnik takorekoč sam svoj knez!

Na pripravnem prostoru ima postavljeno hišo, tudi dve, če mu je družina velika; blizu zraven kje so razna gospodarska poslopja, a krog in krog njegovega selišča je ves svet njegova last.

Prav tik doma se nahaja navadno sadni vrt z različnim drevjem; v ozadju gori se širi gozd ali les, kakor pravijo gozdu tukaj, a ob bolj solčnih obronkih se ziblje klasje raznih žit po skrbno obdelanih njivah.

Seveda, če vidiš, v kaki strmini leži po teh krajih večkrat polje, se čudiš, kako morejo ljudje sploh tu obdelovati zemljo. In vendar tudi to ni tako hudo! Ne samo ljudje, tudi živina je to navajena bregu, in tako je možno, da ti kmet tukaj ravno tako orje svoje polje, kakor kmet v ravnini.

Glede na to, da so naselbine v teh krajih bolj po redko sejane in da ima sosed do sosedo mnogokrat po pol ure in morda še dalje, je kmet tukaj preskrbljen tudi z marsičem, česar prebivalec na ravnini ni potreba, a zato je pa tudi tem neodvisnejši od tuje pomoči.

Tako se tukaj prav pogosto nahaja, da ima kmet sam zase mlatilnico. In ni dovolj, da ima vsaka hiša svoj vodovod, temveč kar je premožnejših kmetov, imajo celo tudi vsak svoj mlin, tako da si lastno žito lahko sami zmlejejo.

Istotako ima vsak posestnik tudi svojo lastno kapelico, kjer ob neugodnem zimskem času opravljajo s svojimi ljudmi lahko molitve, če sneg ne dopušča, da bi šli doli v trg k službi božji.

Kaj si moreš želeči se lepšega? Ali ni tak posestnik bolj sam svoj gospod nego marsikdo drug?

O šegah teh gorskih prebivalcev, ki so v marsičem zanimive, ne more biti tu govora, pač pa nam je omeniti neke navade radi tega, ker se naslanja na njo sledeča povest.

Kadar praznuje taka kmetiska

hiša kak poseben god, bodisi da je pripeljal mladi gospodar nevesto na dom, bodisi, da mu je zagledal prvi sin luč sveta, takrat vsadi na pripravnem mestu drevo, ki naj spominja sovremeniške svoj živi dan na veseli dogodek ter ga oznanja tudi potomcem še pozna leta.

Tak živ spomenik se nahaja tudi pri Miklovi posesti, ki leži dokaj visoko na prijaznem kraju kake tri četrti ure od Železne Kaplje proti jugovzhodu. Mogočna, krasna lipa dviga tukaj svoj ponosni vrh proti nebu ter razprostira na široko svoje košate vej. Kdor zaide semkaj, se čudi temu veličastnemu drevesu, in več ko enkrat so ga že narisali in naslikali umetniki.

Vsakdo, ki pozna rast lipe, bo cenil starost tega drevesa najmanj na štiri sto let. Da se lipa ni zasejala sama od sebe, temveč da je bila vsajena pred stoletji iz posebnega vzroka in v spomin na važen dogodek, to izpričuje ustno izročilo, ki se je ohranilo do današnjega dne o tej košati lipi.

Na to izročilo in na nekatere zgodovinske podatke, nabrane iz domače zgodovine, se naslanja sledeča povest.

I.

Bilo je v soboto dne 23. kmaveca leta 1473. Dasi se je bližala torej že jesen, je bilo vendar še prav toplo. Nebo je bilo temnomodro in v pravem pomenu čisto kot ribje oko. Niti najmanjšega oblaka ni bilo videti na nebesnem oboku.

Ob takih dneh se odpira od Miklova doma očesu krasen pogled na razne gorske velikane. Na desno tjakaj, to je že skoro proti severu, se vidi Obir s svojim široko razprostrtim grebenom. Na južnovzhodni strani strmi koničasti Storžič v nebo, a še bolj na desno tja dviga navpična Košuta svoja dva rožička kvišku. Na vzhodu imaš ponosno Olševo, a proti jugu ti srečuje oko najkrasnejše gozde, ki so bili včasih vse drugače zarastli, nego so dandanes.

Bilo je še zgodaj na jutro in zrak je bil torej temčistejši. Vsaka posamezna brazda na snežnikih se je lahko razločevala in zdelo se je človeku, kakor bi se bile gore za nekoliko milj približale; tako dobro so se videle vse ponatnanosti na njih.

Toda pri Miklovi ni bilo danes nikogar, ki bi bil opazoval gore in se veselil lepega razgleda. Nad hišo se je razprostiralo jasno nebo, v hiši pa so imeli hudo uro in bliskalo se je notri in grmelo. Jezni pogledi so švigali kakor strele sem ter tja, in čulo se je rohnenje in ropotanje, ki je res spominjalo na grom. Človeški rod si je pač od nekdaj enak in nespametno je misliti, da se je tekom stoletij izpremenil kdo ve kaj. Izpremenil se je morda nekoliko po zunanjih odnošjih svojih, v bistvu pa je človeška narava vedno ena in ista. Ista nagnjenja, iste strasti, iste do

bre in slabe lastnosti je imel človek že pred stoletji, kakor jih ima še danes!

Ne bomo se torej čudili, če nahajamo pred štirimi sto leti v Miklovi hiši prepričanje, ki je bil povsem enak prepričanju, ki se dogajajo po kmetiskih hišah čisto še dandanes.

Tedaj Miklov, gospodar, Florijan po imenu, je bil še mlad in krepak mož. Obraza je bil zdravega in rdečica, ki mu je zalivala lica, je pričala, da je polnokrven, mogoče tudi nekoliko hudokrven. Oženil se je bil še le pred kakim pol letom, in sicer si je bil poiskal nevesto v Železni Kaplji. Baš to pa, da si je bil izvolil za ženo tržanko, pa ne kake kmetice, mu je hodilo včasih malo navzkriž.

V onih časih je bil med kmetiskim prebivalstvom in med prebivalci mest in trgov razloček mnogo večji, nego je dandanes. Meščani in tržani so uživali pred kmeti marsikatero predpravo, in to je bilo vzrok, da kmeta niso imeli za enakopravnega.

Da je imel mladi Miklov pogum, si poiskati nevesto v trgu, zato je tičal vzrok v tem, da je bil res lep, korenjaški mož, da je imel več premoženja nego marsikateri tržan, in da Matilda — tako je bilo njegovi mladi ženi ime — ni bila hči kdo ve kako bogatih starišev. Gledal je pri snubitvi Florijan bolj na to, da dobi čedno ženo, nego da priženi veliko doto.

No in čedna je res bila Matilda, to se je moralo reči. Nesreča pa je bila ta, da se je svoje znanje lepote malo preveč zavedala in da je bila prinesla tudi mnogo tržanskega ponosa s seboj.

To pa je imelo slabe posledice in je bilo krivo pogostim prepričanju v Miklovi hiši.

Mlada gospodinja se je namrdavala kmalu čez to, kmalu čez ono na svojem novem domu, a domaćinom to ni bilo všeč, kar je lahko umevno. Tako se je sporekla zdaj s kako sestro svojega moža, katerih je bilo še pet pri hiši, zdaj s kakim hlapcem ali dekle.

Florijan je precej časa prenašal potrpečljivo te slabosti svoje žene in preslišal je nalašč marsikatero zbadljivo besedo iz njenih ust, akoravno mu dostikrat ni bilo lahko, zatajevati se. Toda upal je vedno, da se njegova žena še izpreobrne, in večkrat je pobeignil nalašč iz hiše, kadar je začela postajati sitna, da bi se laže premagal in izognil prepričanju.

Nekoč pa, ko je začela zopet tožiti čez to in ono ter vzdihovati po Železni Kaplji, je bila mero njegove potrpečljivosti polna. Tisto večno besedovanje mu je presledalo že do grla, in ker mu je bilo prišlo tisti dan tudi še nekaj drugega navzkriž, tako da je bil že itak slabe volje, vzkipi v njem in žena je slišala prve odločne in trde besede iz njegovih ust. To pa ji je dalo povod, da je začela jokati na glas in se še bolj obtoževati, da je bila tako nespametna in je prišla med tako surove ljudi.

Beseda je dala besedo in tako je bil storjen začetek prepričanju med možem in ženo, ki so se ponavljali odslej skoro dan na dan in ki so postajali včasih naravnost neznosni.

(Dalje priložniji)

Ženska za prodajati

Ženska, ki zna prodajati, dobi delo ako se zgleda v Room 219, 5713 Euclid Ave. Plača po dogovoru. Prilika je tukaj za promovirati.

več že pred stoletji, kakor jih ima še danes!

Ne bomo se torej čudili, če nahajamo pred štirimi sto leti v Miklovi hiši prepričanje, ki je bil povsem enak prepričanju, ki se dogajajo po kmetiskih hišah čisto še dandanes.

Tedaj Miklov, gospodar, Florijan po imenu, je bil še mlad in krepak mož. Obraza je bil zdravega in rdečica, ki mu je zalivala lica, je pričala, da je polnokrven, mogoče tudi nekoliko hudokrven. Oženil se je bil še le pred kakim pol letom, in sicer si je bil poiskal nevesto v Železni Kaplji. Baš to pa, da si je bil izvolil za ženo tržanko, pa ne kake kmetice, mu je hodilo včasih malo navzkriž.

V onih časih je bil med kmetiskim prebivalstvom in med prebivalci mest in trgov razloček mnogo večji, nego je dandanes. Meščani in tržani so uživali pred kmeti marsikatero predpravo, in to je bilo vzrok, da kmeta niso imeli za enakopravnega.

Da je imel mladi Miklov pogum, si poiskati nevesto v trgu, zato je tičal vzrok v tem, da je bil res lep, korenjaški mož, da je imel več premoženja nego marsikateri tržan, in da Matilda — tako je bilo njegovi mladi ženi ime — ni bila hči kdo ve kako bogatih starišev. Gledal je pri snubitvi Florijan bolj na to, da dobi čedno ženo, nego da priženi veliko doto.

No in čedna je res bila Matilda, to se je moralo reči. Nesreča pa je bila ta, da se je svoje znanje lepote malo preveč zavedala in da je bila prinesla tudi mnogo tržanskega ponosa s seboj.

To pa je imelo slabe posledice in je bilo krivo pogostim prepričanju v Miklovi hiši.

Mlada gospodinja se je namrdavala kmalu čez to, kmalu čez ono na svojem novem domu, a domaćinom to ni bilo všeč, kar je lahko umevno. Tako se je sporekla zdaj s kako sestro svojega moža, katerih je bilo še pet pri hiši, zdaj s kakim hlapcem ali dekle.

Florijan je precej časa prenašal potrpečljivo te slabosti svoje žene in preslišal je nalašč marsikatero zbadljivo besedo iz njenih ust, akoravno mu dostikrat ni bilo lahko, zatajevati se. Toda upal je vedno, da se njegova žena še izpreobrne, in večkrat je pobeignil nalašč iz hiše, kadar je začela postajati sitna, da bi se laže premagal in izognil prepričanju.

Nekoč pa, ko je začela zopet tožiti čez to in ono ter vzdihovati po Železni Kaplji, je bila mero njegove potrpečljivosti polna. Tisto večno besedovanje mu je presledalo že do grla, in ker mu je bilo prišlo tisti dan tudi še nekaj drugega navzkriž, tako da je bil že itak slabe volje, vzkipi v njem in žena je slišala prve odločne in trde besede iz njegovih ust. To pa ji je dalo povod, da je začela jokati na glas in se še bolj obtoževati, da je bila tako nespametna in je prišla med tako surove ljudi.

Beseda je dala besedo in tako je bil storjen začetek prepričanju med možem in ženo, ki so se ponavljali odslej skoro dan na dan in ki so postajali včasih naravnost neznosni.

PATRIJOTI ZA SVOJ ŽEP

(Dalje iz 2. str.)

ko svoj dopis, naslovljen na akcijo, ki protestira proti preganjanju jugoslovanskega kmeta in delavca, ki po mojem mišljenju tvorijo Jugoslavijo. Akcija protestira proti temu režimu, ki preganja te delavce in kmete, ki propagirajo, da bi se Jugoslavija, ki je bogata na naravnih zakladih dala dosti izboljšati, če bi se mesto oduševstva z davki izčrpalo ta naravna bogastva, ki jih pa sedaj izčrpavajo tuji interesi. Če hoče ubogi jugoslovanski kmet kupiti le ene vile ali najmanjšo mašinarijo je to že izdelek tuje države.

Joško Penko je to akcijo kar z lažnjivimi patrijoti pobil, in vse je bilo rešeno pri njem. Tega pa ne vidi, da on še sam sebi in tvrdki, pri kateri dela, ne verjame. In potem, kaj hoče mo pričakovati od tega, kar on dela in hoče prikazati slovenskemu trpinu? Tukaj je samo en slučaj: ko je prišel kolektat za AD so mu rekli, da bodo plačali, kadar bodo dobili tisti denar iz najbolj varne banke, katero so Joško in njegov list priporočali slovenskemu delavstvu. Kaj se je zgodilo? Joško ve, da ti banka stoji še pod debelim ledom in list AD je ustavil, ker on sam ne verjame v svoje podjetje, oziroma kar oni zagovarjajo.

Tako je delavci in delavke. Nas so strigli od leve in desne. Sedaj pa nas hočejo še od zadaj in spredaj, da bomo popolnoma goli kot smo prišli na ta svet.

Andrew Suša

Glas pevca zbora

"Cvet"

Kakor vam je že znano prirediteljski zbor "Cvet" igra "Fest Fant" v soboto 8. februarja, v Slovenski Delavski Dvorani na Prince Ave. Ta igra je zelo smešna. Slišali pa boste tudi naše mlade igralce kako lepo govorijo slovensko ako ravno nimamo tukaj slovenske šole. Vloge v tej igri imajo Viktor Požar, John Vatovec, mlajši; Ciril Traven, Hermina Mezger in Ana Magdalene. Njih režiserka je Mrs. Ančka Traven.

Vabljeni ste torej rojaki, da pridete v soboto večer in napolnite dvorano. Dajte spodbuditi te vrle delavce za kulturno idejo in vdeležite se te prireditve. Če se pogleda v razne dvorane ki so vedno skoro polne in marsikdo gre tja, pa naj gre rajši na zabavo teh ljudi, ki tako požrtvovalno delajo za napredek in dober glas naselbine. Pevci in pevke zbora "Cvet" veliko žrtvujejo in se radi odzovejo na povabilo če le morejo, in s tem so tudi zvezani veliki stroški. Zato vas mi vabimo, da nam pomagate, da bomo mi mogli lažje iti naprej z našim začetnim delom in slišali boste našo slovensko pesem tukaj v tujini.

Za plesateljine bo skrbel Mohorčič orkester iz West Sidea. Prepričani smo, da bo vsak posetnik naše prireditve zadovoljen in da mu ne bo žal, da je obiskal in videl to igro. Vstopnice za cel večer je 35., otroci pod 10. letom v spremstvu staršev so prosti, drugi pa plačajo 10c. Na razpolago bo vsega dobrega in nič ne bo manjkalo, ker naš odbor se pridno pripravlja, da bo najbolje postregel. Iz tega se lahko sklepa, da bo prav zanimivo na prireditvi pevskega zbora "Cvet".

John Vatovec.

Zahvala

Lorain, Ohio

Dovolite mi, potom vašega cenjenega lista, javno se zahvaliti mojim prijateljem, kateri so me tako sijajno in gostoljubno razveselili in iznenadili ob priliki mojega rojstnega dneva dne 29. januarja, t. l. Ni mogoče se meni izraziti kakor bi si sploh želel, vendar upam, da bodo te male vrstice vsaj na skromni način izjavile moje mišljenje in čutje. Zgodilo se je tako hitro in nepričakovano, da sem kar ostrmel. Pri večerji mi hčerka pove, da je neki človek telefoniral, da naj ostanem zvečer doma, ker me pride obiskat glede gotove stvari. Nevoljno sem ga čakal, ker sem se namenil po svoji meri obhajati svoj rojstni dan.

Grem k vratom ko nekaj pozneje zaslišim trkanje, ter jih odprem. Kar naenkrat stojim v sredini več prijateljev. "Kaj pa to?" si mislim. Govoriti sem hotel pa se ni dalo. Kaj je čutilo moje srce ko so mi roko-segajoče voščili srce in veselje, je meni nemogoče opisovati.

Iz dna srca se prav iskreno zahvaljujem vam, Rev. M. J. Slaje, Mr. John Svet, Mr. Fred Lerchbacker, Mr. John Cerne st., Mr. Carl Pavlovčič, Mr. Steve Raje, Mr. Louis Mahnic, Mr. in Mrs. W. Condon, Mr. in Mrs. F. Pavlovčič, Mr. in Mrs. G. Kliner, Mr. in Mrs. J. Cerne ml., Mr. in Mrs. M. Cerne, Mr. Joseph Szucs, ter

hčerkam sin in zet da ste na tak način se spomnili mojega rojstnega dneva. Prav prisrčno se vam zahvalim za vaše lepe darove. Bodite prepričani, da bom ob enakem slučaju po svoji moči povrnil. Dan 29. januarja pa bo ostal meni vedno v spominu. Vsem skupaj, še enkrat, lepa hvala.

Frank Darjava.

SEDMAK MOVING

6506 St. Clair Avenue

HEnderson 1920

Pri nas dobite sedaj dobra dražja in premog po prav nizki ceni. Se priporočamo za naročila.

Radio se prodaja

Proda se poceni Philco Radio za v avtomobil, je zelo malo rabljen. Poizve se na 15704 Waterloo Rd.

"MOJ DRAGI MALI SINČEK SEDAJ JE KOT MALI SPAČEK."

"Bil je zelo suh in ni imel nobenega apetita; nič več nisem vedela kaj mi je storiti."

Materi pravijo, Trinerjevo grenko vino je ravno pravo zdravilo za suhe podhranjene otroke. Njega vsebina so najboljše snovi, ki jih je zdravstvena veda iznajti mogla za odpravo zaprtice, slabega apetita, glavobola, zgubo spanca, plinov, slabega dihanja, nečiste kože in sitnosti v zvezi s prebavnimi neradostmi. Prijazno na piti in dobro zanesljivo družinsko zdravilo. V vseh lekarnah.

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Joseph Triner Company, Chicago

TO BE PUBLISHED AS REQUIRED BY SECTION 683, GENERAL CODE OF OHIO

FINANCIAL STATEMENT

OF THE

International Savings & Loan Co.

OF CLEVELAND, OHIO

SHOWING THE CONDITION OF THE ASSOCIATION AT THE CLOSE OF BUSINESS,

December 31, 1935

ASSETS		LIABILITIES	
Cash on Hand and in Banks	\$ 13,966.60	Borrowed Money	\$ 28,832.22
Deposits in Other Building and Loan Associations	24,075.00	Deposits and Accrued Interest	562,234.82
Loans on Mortgage Security	335,220.87	Deposits from Other Building and Loan Associations	71.27
Loans on Certificates or Pass-books	46,056.60	Reserve for Taxes	10,187.63
Claims Receivable	2.00	Contingent Liability on Guaranteed Mortgages	75,705.06
Due from Borrowers for Insurance and Taxes	4,825.31	Accounts Payable	300.00
Real Estate—Office Building	54,500.00	Real Estate in Process of Sale	1,025.00
Other Real Estate Owned	327,778.94	Running Stock and Dividends	5,982.61
Accounts Receivable	343.21	Permanent (non-withdrawable) Stock and Dividends	196,400.00
Advance to Sheriff	1,984.01	Reserve Fund	16,967.39
Mortgages Sold and Guaranteed	75,705.06	Undivided Profits Fund	3,487.42
Second Mortgages and Notes Rec.	73.00		
U. S. War Savings Stamps	115.00		
Home Owners Loan Corp. Authorizations	16,371.42		
Abstract Co. Advances	176.40		
TOTAL	\$ 901,193.42	TOTAL	\$ 901,193.42
Interest Due and Uncollected	22,961.75		

State of Ohio } ss: Paul J. Schneller, being duly sworn, deposes and says that he is the Secretary of The International Savings & Loan Co., of Cleveland, Ohio, and that to the best of his knowledge and belief the foregoing is a true statement and correctly shows the financial condition of said Company without recognition being given to appraisal values at the close of business on the thirty-first day of December, A. D. 1935.

Paul J. Schneller, Secretary.

SUBSCRIBED AND SWORN TO BEFORE ME, THIS 4th DAY OF FEBRUARY, A. D. 1936. — Audrey Doly, Notary Public.

CERTIFICATE OF AUDITING COMMITTEE OR THREE DIRECTORS

We, the undersigned, J. T. Bergeron, Joseph Smrekar, Math Braidech, Directors of the said International Savings and Loan Company of Cleveland, Ohio, do hereby certify that the foregoing, to the best of our knowledge and belief, is a true statement and correctly shows the financial condition without recognition being given to appraisal values of the said Company at the close of business on the thirty-first day of December, A. D. 1935.

J. T. BERGERON

JOSEPH SMREKAR

MATH BRAIDECH

KONCERT

priredi
SLOV. PEV. DR. "SLOGA"

V NEDELJO, 9. FEB., 1936

V KNAUSOVI DVORANI, 6131 St. Clair Ave.

Program se prične točno ob 3. uri, ples ob 7:30.

Gostujeta Soc. Pev. zbor "Zarja" in "Delavec"

IGRA JACKIE ZORC TRIO.

Vstopnice v predprodaji 25c; pri blagajni 35c